

givet dem, og jeg antager ogsaa som Følge deraf, at Lovforslaget ikke vil have nogen gavnlig Virkning med Hensyn til Kjøbstæderne, og derfor maa jeg stemme saavel imod det Ændringsforslag, til hvilket jeg har tilladt mig at stille et Underændringsforslag, som ogsaa imod det sidste ved Sagens 2den Behandling fremkomne Forslag. Underændringsforslaget har jeg imidlertid stillet meest som Redaktionsforandring. For det Tilfælde nemlig, at det af 5 ærede Landstingsmænd stillede Ændringsforslag bliver antaget, har jeg tilladt mig at foreslaae, at de Ord: „i et Aar“ skulde udgaae. Ændringsforslaget indeholder nemlig en omtrentlig Angivelse af Tid, for hvilken den skulde gjælde og en nøagtigere Betegnelse: „fra denne Lovs Bekjendtgørelse til 1ste November 1854“, hvilket Tidsrum ikke vil udgjøre et Aar. Den omtrentlige Angivelse af Tiden synes derfor at være overflødig og tildeels modsigende.

Indenrigsministeren: Det Ændringsforslag, som nu er fremkommet, er stemmende med mine Ønsker. Det er mig om at gjøre at faae Leilighed til ved Sagens tredie Behandling bestemt at udtale, at jeg ikke seer mig istand til at anbefale dette Lovforslag i den Skikkelse, det har faaet i Folkethinget ved tredie Behandling (Hør), og som det er blevet vedtaget ved anden Behandling i dette Thing. Jeg troede, at det allerede fremgik tydeligt af hvad jeg har udtalt om Sagen; jeg havde tænkt mig, at man maaske vilde opfordre mig til at erklære mig derom, i hvilket Tilfælde jeg ogsaa vilde have givet en Erklæring, men da man ikke opfordrede mig dertil og det altid er mig ubehageligt at træde frem med en saa skarp Udtalelse, vilde jeg ikke iøieblikkelig komme frem dermed; men det er mig om at gjøre, inden Sagen er endeligt afgjort, at faae det udtalt, for at forebygge den Mistydning, som ellers kunde opstaae. Aarsagen, hvorfor jeg ikke kan anbefale Lovforslaget til kongelig Sanction, dersom det faaer det Indhold, som det nu har faaet, medens jeg er villig til at gaae ind paa det, saaledes som det oprindeligt var foreslaet i Folkethinget, og saaledes som det under anden Behandling sammesteds med stor Pluralitet blev vedtaget, er, at Tilladelsen til at

indføre Hvedebrød i Kjøbstæderne paa den ene Side ikke er begrundet ved nærværende Dyretid, og paa den anden har noget truende for Kjøbstadbagernes Rettigheder. Jeg siger, det er ikke tilstrækkeligt begrundet, uagtet jeg meget vel erkjender, at der ogsaa blandt de Uformuende kan være Enkelte, som maaske faae Hvedebrød fra Landet til en noget lavere Pris, men fordi dette Forbrug af Hvedebrød, forsaavidt dette skulde være bestemt til den arbeidende og uformuende Klasse, vil være saa ubetydeligt, at det ingen Gjenstand er. Jeg troer derimod, at Lovforslaget vil blive foruroligende for Bagerne i Kjøbstæderne; det har, som det tidligere er yttret her i Thinget, den Egenstabs, at det, saa længe det skulde blive i Kraft, egentligt ophæver alle de Rettigheder, Bagerne i denne deres Egenstabs have; idetmindste have de ingen Gyldighed længere i Forhold til Landboerne. Dersom det var blevet ved Forslaget, saaledes som det var kommet fra det andet Thing, havde det dog endnu været mindre foruroligende, thi uagtet det var noget tvivlsomt eller usikkert, hvorvidt Andre kunde indføre Hvedebrød fra Landet, end de, der havde Hjemmel i den nu bestaaende Lovgivning til at bage Hvedebrød, troer jeg neppe, nogen vilde have været at anlægge et Hvedebrødsbageri i Kraft af denne Lov; men saaledes som Loven er vedtaget her faaer den vistnok større Tydelighed, men har ogsaa en Egenstabs, som lader bemyndiget, at Alle, hvem det vilde, kunde paa Landet udøve hele den Næringsret, som Bagerne have i Kjøbstæderne, hvilken disse ikke have erhvervet uden at paadrage sig visse Byrder, og som Kjøbstadbagerne besidde under saadanne Vilkaar, at, naar der paa Grund af Loven opstod en alvorlig Concurrence, vilde de ikke kunne bestaae. Det er dog langt fra min Mening, at Loven, hvis den virkelig udkom, vilde have nogen virkelig indgribende Indflydelse paa Bagerens Rettigheder, jeg er tværtimod aldeles af samme Mening, som den ærede 1ste Landstingsmand for 6te Kreds (Udsgaard) har udtalt, at Loven i det Hele saavel med Hensyn til Rugbrøds som Hvedebrøds Indførelse i Kjøbstæderne vil være af ringe Betydning og jeg vil ikke nægte, at jeg ogsaa vilde være enig med